

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ÖTÖDIK SZEKCIÓ

O.Q. kontra MAGYARORSZÁG

(53528/19. sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2023. október 5.

Ez az ítélet végleges, de szerkesztői felülvizsgálat tárgyát képezheti.

Az O.Q. kontra Magyarország ügyben,

az Emberi Jogok Európai Bírósága (Ötödik Szekció) a következő tagokból álló Tanácsban eljárva:

Stéphanie Mourou-Vikström, *elnök*,

Lado Chanturia,

Mattias Guyomar, *bírák*,

és Sophie Piquet, *megbízott szekció jegyzőkönyv-vezető helyettes*,
tekintettel a következőkre:

Magyarország ellen az Emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 34. cikke alapján 2019. október 5-én a Bírósághoz benyújtott, O. Q. nevű, 1998-ban született, Pohárnok B. Budapesten praktizáló ügyvédnő által képviselt, Hollandiában élő szíriai állampolgár (a továbbiakban: kérelmező) által 2019. október 5-én 53528/19. számon benyújtott kérelem,

határozat arról, hogy a kérelemről értesítik a magyar kormányt (a továbbiakban: Kormány), képviseli: Tallódi Z. úr, az Igazságügyi Minisztérium alkalmazottja;

a kérelmező nevének nyilvánosságra hozatalát elutasító határozat;

a Bíróság az eljárási szabályzat 39. cikke alapján az alperes Kormánynak ideiglenes intézkedést jelzett, amelyet később feloldottak;

a felek észrevételei;

miután 2023. szeptember 14-én zárt ülésen tanácskozott,

meghozza az alábbi ítéletet, amelyet aznap elfogadtak:

AZ ÜGY TÁRGYA

1. A kérelmező 2017. márciusában menekült el Szíriából. A szerb-magyar határon lévő Tompa tranzitzónába 2018. július 19-én lépett be, hogy menedékjogot kérjen.

2. 2018. augusztus 9-én a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (a továbbiakban: BMH) a kérelmező menedékjog iránti kérelmét érdemi vizsgálat nélkül, mint elfogadhatatlant elutasította. Ezzel egyidejűleg kiutasították Szerbiába. A kérelmező kérte a BMH határozatának bírósági felülvizsgálatát.

3. 2019. március 12-én "azonnali *jogvédelem iránti kérelmet* nyújtott be a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz, melyben azt kérte, hogy a tranzitzónán kívüli szálláson helyezték el. Panaszkodott a börtönszerű körülményekre, fogva tartásának rendkívüli időtartamára (8 hónap) és romló mentális egészségi állapotára.

4. 2019. április 3-án a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság helyt adott a kérelmező kérelmének, és utasította a BMH-t, hogy haladéktalanul biztosítson számára a tranzitzónán kívüli szállást, megállapítva, hogy a kérelmező tranzitzónában való tartózkodásának időtartama meghaladta a négyhetes korlátot, és így az jogellenes volt.

5. A BMH úgy döntött, hogy a kérelmezőt egy balassagyarmati nyitott befogadóállomáson helyezi el, ahová 2019. április 5-én szállították át. A kérelmező 2019. április 22-én ismeretlen helyre távozott a központból. Jelenleg Hollandiában tartózkodik.

6. A Tompa tranzitzoneában a kérelmezőt először a D szektorban helyezték el egyedülálló férfiak számára. 2018. augusztus 9-én körülbelül két hétre áthelyezték az idegenrendészeti (kiutasítási) szektorba, mielőtt ismét a menedékkérők számára fenntartott szektorba (C szektor) helyezték volna.

7. A kérelmező 13 négyzetméteres, ágyakkal és szekrényekkel berendezett konténerben volt elhelyezve, amelyet másokkal osztott meg (akiknek a pontos száma időszakonként változott). Az általános körülményeken kívül panaszkodott a hőségre, a hosszan tartó elszigeteltségre és mentális egészségének állítólagos romlására is. Azt állította, hogy nem kapott megfelelő szintű orvosi és pszichológiai segítséget.

8. Az idegenrendészeti szektorban való tartózkodása alatt, 2018. augusztus 9. és 11. között, valamint 2018. augusztus 14. és 16. között (összesen hat nap) a kérelmezőt a magyar hatóságok nem látták el étellel. A kérelmező azt követően kapott ételt, hogy a Bíróság 2018. augusztus 16-án határozatot hozott, amelyben helyt adott a kérelmező által a Bíróság eljárási szabályzata 39. cikke szerint benyújtott ideiglenes intézkedés iránti kérelemnek, és a Bíróság felkérte a Kormányt, hogy a kérelmezőnek ételt biztosítson a tranzitzoneában való tartózkodása alatt (az ideiglenes intézkedés iránti kérelmet adminisztratív okokból 38679/18. számon vették nyilvántartásba).

9. A kérelmező azt állította, hogy a Tompa tranzitzoneában való fogva tartásának körülményei összeegyeztethetetlenek voltak az Egyezmény 3. és 8. cikkével. Az Egyezmény 3. és 8. cikkével összefüggésben értelmezett 13. cikke alapján azt kifogásolta, hogy nem volt hatékony jogorvoslati lehetőség e körülmények elleni panasz benyújtására. Továbbá azt is kifogásolta, hogy az Egyezmény 5. cikke 1. és 4. pontjának megsértését jelentette a tranzitzoneában való fogva tartása.

A BÍRÓSÁG ÉRTÉKELÉSE

I. AZ EGYEZMÉNY 3. CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

10. A Bíróság megállapítja, hogy ez a panasz nem nyilvánvalóan megalapozatlan az Egyezmény 35. cikke (3) bekezdésének a) pontja értelmében, illetve nem elfogadhatatlan más okból sem. Ezért azt elfogadhatónak kell nyilvánítani.

11. A menedékkérők fogva tartására és életkörülményeire vonatkozó általános elveket a *Khlaifia és társai kontra Olaszország* ([NK], 16483/12. sz. 158-69. pont, 2016. december 15.) ügyben foglalták össze.

12. Az *Ilias és Ahmed kontra Magyarország* ([NK], 47287/15. sz., 186-94. pont, 2019. november 21.) és az *R.R. és társai kontra Magyarország* (36037/17. sz., 52. pont, 2021. március 2.) ügyekben a Bíróság részletesen vizsgálta az egyik tranzitónában fennálló általános életkörülményeket. Az utóbbi ügyben a 3. cikk megsértését is megállapította a kérelmező apa tekintetében, akit a hatóságok nem láttak el élelemmel (*ibid.*, 57. pont). Hasonlóképpen, a *W.O. és társai kontra Magyarország* ügyben ([Tanács], 36896/18. sz., 13. pont, 2022. augusztus 25.) a Bíróság megállapította 3. cikk megsértését azon okból, hogy hat napig nem biztosítottak élelmet a kérelmezőnek.

13. Ami a kérelmező körülményeit illeti, a Bíróság megjegyzi, hogy a magyar hatóságok összesen hat napon keresztül nem adtak neki ételt, amíg a kiutasítási részlegen történő tartózkodása alatt. Úgy ítéli meg, hogy azáltal, hogy a hatóságok megtagadták tőle az étkeztetést, nem vették kellően figyelembe, hogy ez idő alatt a kérelmező a hatóságoktól függött (lásd a fent idézett *R.R. és társai*, 57. pont, és *W.O. és társai kontra Magyarország* [Tanács], 13. pont), és olyan bánásmódnak vetették alá, amely meghaladja az Egyezmény 3. cikkének alkalmazásához szükséges súlyossági küszöböt (*R.R. és társai*, 57. és 65. pont). Ennek fényében a Bíróság úgy véli, hogy nem szükséges megvizsgálni a kérelmező egyéb panaszait (mint például a hőségnek való kitettség, hosszan tartó elkülönítése és mentális egészségének állítólagos romlása), amelyek szintén relevánsak lehetnek a 3. cikk szerinti értékelés szempontjából.

14. Következésképpen megsértették az Egyezmény 3. cikkét.

II. AZ EGYEZMÉNY 5. CIKKE 1. ÉS 4. PONTJÁNAK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

15. A kérelmező panasza, miszerint az Egyezmény 5. cikkének 1. és 4. pontját megsértve a tranzitónába zárták, hasonló az *R.R. és társai ügyben* vizsgált panaszhoz, ahol a Bíróság megállapította, hogy a kérelmezők közel négy hónapos tartózkodása a tranzitónában *tényleges* szabadságtól való megfosztásnak minősült (hiv. fent, 74 - 83. pont). A jelen ügyben a kérelmezőt nyolc hónapig tartották fogva a tranzitónában. Ezért az 5. cikk alkalmazandó (vö. *W.O. és társai kontra Magyarország* [Tanács], 36896/18. sz., 4. és 15. pont, 2022. augusztus 25.). A kérelemnek ez a része nem nyilvánvalóan megalapozatlan az Egyezmény 35. cikke 3. a) pontja értelmében, és más okból sem elfogadhatatlan, ezért elfogadhatónak kell nyilvánítani.

16. A Bíróság az összes rendelkezésére álló anyagot megvizsgálva arra a következtetésre jutott, hogy a fenti panaszok az Egyezmény 5. cikke 1. és 4. pontjának megsértését jelentik, tekintettel az *R.R. és társai* ügyben (hiv. fent 87-92. és 97-99. pont) tett megállapításaira.

III. EGYÉB PANASZOK

17. A kérelmező az Egyezmény 3. és 8. cikkével összefüggésben értelmezett 8. és 13. cikke alapján is panaszt tett. Tekintettel az ügy tényállására, a felek beadványaira és a fenti megállapításaira, a Bíróság úgy véli, hogy az ügyben felvetett főbb jogi kérdésekkel már foglalkozott, és a fennmaradó panaszokat nem szükséges megvizsgálni (lásd *Centre for Legal Resources on behalf of Valentin Câmpeanu v. Románia* [NK], 47848/08. sz., 156. pont, ECHR 2014).

AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

18. A kérelmező 9.000 eurót (EUR) kért a nem vagyoni kár jogcímén, valamint 4.200 EUR-t a Bíróság előtt felmerült költségek és kiadások megtérítése jogcímén.

19. A Kormány ezeket a követeléseket túlzottnak tartotta.

20. Tekintettel a jelen ügy körülményeire, a Bíróság méltányos mérlegelés alapján 4.500 EUR nem vagyoni kártérítést ítél meg a kérelmezőnek, az esetlegesen felszámítandó adóval növelt összegben.

21. A rendelkezésére álló iratok alapján a Bíróság, a Bíróság előtti eljárás költségeinek megtérítése jogcímén 1.500 EUR plusz a kérelmezőt esetlegesen terhelő adó megítélését tartja észszerűnek.

22. A Bíróság helyénvalónak tartja továbbá, hogy a késedelmi kamatláb az Európai Központi Bank marginális hitelkamatlábán alapuljon, amelyhez három százalékpontot kell hozzáadni.

EZEN OKOKBÓL A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG,

1. *Kinyilvánítja*, hogy az Egyezmény 3. cikkére és 5. cikkének 1. és 4. pontjára vonatkozó panaszok elfogadhatónak minősülnek;
2. *Megállapítja*, hogy megsértették az Egyezmény 3. cikkét;
3. *Megállapítja*, hogy megsértették az Egyezmény 5. cikkének 1. és 4. pontját;
4. *Megállapítja*, hogy a fennmaradó panaszok elfogadhatóságát és megalapozottságát nem szükséges megvizsgálni;
5. *Úgy dönt*,
 - (a) hogy az alperes Állam három hónapon belül az alperes állam fizetőeszközében fizesse meg a kérelmezőnek a következő összegeket, a kifizetés időpontjában érvényes árfolyamot alkalmazva:

O.Q. kontra MAGYARORSZÁG, ÍTÉLET

- (i) 4.500 (négyezerötszáz) EUR plusz az esetlegesen felszámítandó adó, a nem vagyoni károk tekintetében;
 - (ii) 1.500 (ezerötszáz) EUR, plusz a kérelmezőt terhelő esetleges adó, a költségek és kiadások tekintetében;
 - (b) hogy a fent említett három hónap lejártától a teljesítésig a fenti összegek után egyszerű kamatot kell fizetni, amelynek mértéke az Európai Központi Bank a késedelmi időszak alatt érvényes marginális hitelkamatlába három százalékponttal növelt összege;
6. *Elutasítja* a kérelmező méltányos elégtétel iránti kérelmét ezt meghaladó részében.

Kelt angol nyelven, közölve írásban 2023. október 5-én, a Bíróság Szabályzata 77. cikkének 2. és 3. pontja alapján.

Sophie Piquet
Jegyzőkönyv-vezető helyettes

Stéphanie Mourou-Vikström
Elnök